

MI AZ IRODALOM?

Iskola: Csiky Gergely Főgimnázium

A tanár neve: Rudolf Ágnes Erika

Tantárgy: Magyar nyelv és irodalom

Osztály: IX. osztály

A lecke címe:MI AZ IRODALOM?

Időtartam: 1 óra

Óratípus: vegyes

Kompetenciák, képességek:

2.2. Az irodalmi és nem irodalmi kommunikációs helyzet jellemzőinek felismerése, az eltérések tudatosítása, a jelentésképződés sajátosságainak felfedezése a művészi és nem művészi olvasásban

2.3. Az irodalmi kommunikációs helyzet komponenseinek, a kommunikációt működtető eljárásoknak az azonosítása az olvasás során; az olvasói tevékenység tudatosítása (a megértés akadályai és feloldási kísérletek adott szöveg kapcsán)

Műveletesített célok:

- a tanulók aktívan részt vesznek a magyar nyelv és irodalom egyes témaköreinek feldolgozásában;
- a tanulók új ismeretekre tesznek szert, ill. összekapcsolják a régi és az új ismereteket;
- a diákok megfogalmazzák véleményüket az olvasott szövegekkel kapcsolatosan (irodalmi vagy nem irodalmi szövegek?);
- A diákok megfogalmazzák, milyen többletjelentéssel rendelkeznek az olvasott szövegek;

Alkalmazott módszerek:

- megbeszélés
- vita
- kooperatív oktatási módszer

Szervezési formák:

- frontális munka
- csoportmunka

Értékelés:

- formatív (szóbeli)

Az óra mozzanatai	IDŐ	Tartalmak, tanári tevékenységek	Tanulói tevékenységek	Módszerek, didaktikai eszközök, források	Értékelés	Megjegyzések
SZERVEZÉS	2 perc	Jelenlét ellenőrzése, hiányzók beírása	A szolgálatos jelenti a hiányzó tanulókat.			
A FIGYELEM FELKELTÉSE	10 perc	Rövid beszélgetés: <i>Mi az irodalom?</i> A tanár megkéri a diákokat, hogy egy lapra írják le a válaszukat. Utána összegyűjti a	A tanulók megfogalmazzák írásban a válaszukat, majd részt vesznek a megbeszélésben, kifejtve	Frontális megbeszélés Eszközök: papírlap, írószer		

		„meghatározásokat”, és közösen megbeszéljük az egyes válaszokat. A tanár irányítja a beszélgetést.	véleményüket, megfogalmazva észrevételeiket osztálytársaik válaszaival kapcsolatosan.			
A TÉMA BEJELENTÉSE	3 perc	Az óra témája: <i>Mi az irodalom?</i> A tanár megfogalmazza az előző feladat következtetését: bár évek óta találkozunk irodalmi művekkel, mégis nehéz megfogalmazni, hogy pontosan mi is az irodalom. Felteszi a kérdést: vajon gyakorlatban könnyen felismerjük-e az irodalmi szövegeket, majd felkínálja a lehetőséget, hogy próbálják ki.	A tanulók részt vesznek a beszélgetésben.	Frontális megbeszélés		
A TÉMA FELDOLGOZÁSA	30 perc	A tanár kivetíti a PowerPoint-prezentációt (lásd melléklet)	A tanulók részt vesznek a szövegek felolvasásában.	Megbeszélés, vita, kooperatív oktatási módszer	Formatív: rendszeres megfigyelés	

	<p>Mindegyik szöveg elolvasása után a www.mentimeter.com applikáció segítségével megszavaztatja a diákokat, majd megbeszélük a végeredményt.</p> <p>A 6. kép szavazása és megbeszélése után a tanár felolvas Örkény kötetéből (a korábban kivetített szövegeket), rámutatva arra, hogy mindegyik korábbi szöveg egy Örkény-novella. Irányítja a megbeszélést: milyen többletjelentéssel rendelkeznek a szövegek, és minek tulajdonítható ez a többletjelentés.</p> <p>A tanár elmagyarázza az irodalmi kánon fogalmát, majd</p>	<p>Mindegyik szöveg elolvasása után 3-4 fős csoportokban megfogalmazzák véleményüket. Szavaznak a www.mentimeter.com applikáció segítségével, hogy az adott szöveg irodalom-e vagy sem. Minden szavazás után részt vesznek a végeredmény megbeszélésében, érveket hozva fel véleményük alátámasztására.</p> <p>A tanulók füzetükben rögzítik az irodalmi</p>	<p>Frontális munka, csoportmunka</p> <p>Eszközök: telefon, vetítő, laptop, Örkény-kötet</p>	<p>Szóbeli értékelés</p>	
--	--	---	---	--------------------------	--

		megfogalmazza az irodalom egy lehetséges meghatározását.	kánon, illetve az irodalom meghatározását.			
A TEVÉKENYSÉG ÉRTÉKELÉSE	5 perc	A tanár arra biztatja a diákokat, hogy fogalmazzák meg saját következtetéseiket. Házi feladat: Örkény István <i>Leltár</i> című novellája alapján írjanak elbeszélő szöveget, saját elképzelésük szerint egészítve ki a hiányzó részeket.	A tanulók következtetéseket fogalmazzák meg a feladatok végén, beszámolnak a tanórán szerzett tapasztalataikról, élményeikről. Lejegyzik a házi feladatot.	Frontális és egyéni munka	Formatív Szóbeli értékelés Önértékelés	

Bibliográfia

1. Orbán Gyöngyi: *Magyar irodalom, alternatív tankönyv IX. osztály számára*, T3 Kiadó, Sepsiszentgyörgy, 2000
2. Örkény István: *Válogatott egyperces novellák*, Palatinus Kiadó, 2004